

Rowena's verhaal

Co-trainer Training Cliëntenparticipatie

Toen mij werd gevraagd om mee te werken aan de Training Cliëntparticipatie voor medewerkers binnen de Combinatie Jeugdzorg voelde ik mij erg gesterkt, maar ook heel onzeker. Wie wilde nou van mijn ervaring leren? Mijn onzekerheid bleek totaal niet nodig. Het was juist heel erg waardevol!

Het begin is altijd spannend. Je krijgt een mini-training en je ontmoet je mede-trainers. Iedereen heeft zoveel mooie en leerzame ervaringen, dat iedereen op zijn eigen manier een steentje bijdraagt. De Training Cliëntparticipatie bestaat uit twee face-to-face trainingen en hebben de namen: 'Mijn leven is jouw werk' en 'Bejegening is mensenwerk'. Het gevoel wat je krijgt is (zeker in het begin) overweldigend. Het is mooi en bijzonder dat je iets bij kan dragen voor cliënten en medewerkers. Ik heb dit met veel plezier gedaan. De feedback van de medewerkers gaf me ook zo'n boost!

'Het deed me goed om te lezen hoeveel waarde zij hechten aan mijn ervaringsverhaal.'

Vorig jaar kregen we de kans om de trainingen te verbeteren en nam ik deel aan de werkgroep, die dit project ging uitvoeren. In de werkgroep namen de trainer, co-trainer en medewerker van Markieza (opleidingsinstituut voor ervaringsdeskundigheid) deel. We hebben veel meetings gehad over hoe de nieuwe training eruit moest komen te zien en hoe we dit gingen aanpakken. We besloten dat de training vernieuwend en met de tijd mee moest gaan. De training werd uitgebreid met e-learning modules. Ook de face-to-face bijeenkomsten werden geüpdatet. Op deze manier werd de training flexibeler en efficiënter. Bij de vormgeving van het traject waren (co-) trainers TCP, (ex)cliënten en ouders nauw betrokken.

Door deze manier van "Blended learning" kom je snel tot de kern van je doel. De verschillende werkvormen maken het een leuke en afwisselende manier van werken. Je leert op verschillende manieren. Je ziet wat er gebeurt (door de filmpjes), je gaat in gesprek met elkaar en hoort ervaringsverhalen van de co-trainers. Zo behaal je het optimale resultaat van wat je wilt bereiken, namelijk:

'Meer inzicht in je eigen manier van werken, het reflecteren op je eigen werkwijze en een kijkje vanuit de ervaringen van de (ex-) cliënt.'

E-Learning

De e-learning heeft als doel om medewerkers (nog) meer zelfreflectie toe te laten passen. We hebben korte filmpjes opgenomen met situaties die kunnen voorkomen in het werkveld. Om tot de filmpjes te kunnen komen, hebben we een bijeenkomst 'cruciale situaties' gehouden voor jongeren die nog in de hulpverlening zaten en oud-cliënten. Uit hun ervaringen hebben we een aantal thema's gekozen. Deze thema's zijn verwerkt in de films. De bedoeling is dat de medewerkers het filmpje zien en reflecteren op zichzelf. Ze krijgen vragen in een werkboek en de antwoorden hierop nemen ze mee naar de face-to-face bijeenkomst. In deze bijeenkomst wordt dieper ingegaan op de thema's door opdrachten en werkvormen toe te passen.

Een voorbeeld:

De bijeenkomst 'cruciale situaties' heeft de volgende thema's opgeleverd: Aandacht, afhankelijkheid, gezien worden, kennismaking, samenwerken en kwetsbaar. Hieronder gaan we in op het thema kwetsbaar.

Thema 6: Kwetsbaar

Filmverhaal

Een hulpverlener spreekt een jongere aan over geldzaken die niet goed lijken te gaan. De jongere is in eerste instantie niet gewillig om er over te praten en reageert: 'wat weet jij er van'. De hulpverlener vertelt zijn eigen worsteling met geld toen hij net zo jong was.

Reflectie jongere

'Ik werd verrast door die opmerking van die hulpverlener. Hij snapte echt wat ik bedoelde. Terwijl ik eerst dacht, dat hij het toch niet snapte. Nou dat was dus niet zo. Het was fijn dat hij het vertelde, geeft mij ook het gevoel dat ik niet de enige ben. Het luchtte me op en ik voel me nu minder onzeker.'

Reflectie hulpverlener

'Ik vind het wel lastig of ik dit soort dingen wel of niet moet zeggen. Die worsteling van deze jongere herken ik zo. Het is alsof ik mezelf weer zie, maar dan 20 jaar geleden. Ik vraag me dan af of ik dat als hulpverlener wel kan maken? Ben ik dan nog wel professioneel genoeg? Ik ben blij dat ik het wel heb gedaan. Het gesprek daarna raakte mij. Ik voelde me veel meer verbonden.'

De hulpverlener richt zich tot de camera en vraagt:

- Ben jij je bewust van je mate van openheid of geslotenheid over jezelf in relatie met een cliënt?
- Welke grenzen stel jij daar in voor jezelf of naar de ander?

Eerste pilot

Wij hebben inmiddels onze eerste pilot gehad met de e-learning en face-to-face bijeenkomst. De vernieuwde training werd goed ontvangen. De filmpjes en ervaringsverhalen tijdens de bijeenkomst maakten een diepe indruk. De filmpjes en ervaringsverhalen riepen vragen op bij de medewerkers. Hierdoor ontstond er een positieve discussie waar iedereen weer lering uit haalde. Natuurlijk zijn er tijdens het proces wat uitdagingen. Hoe ga je bijvoorbeeld om met de ervaringen die zijn opgehaald? Laat je de jongeren het verhaal zelf vertellen? Hoe ga je om met de tijdsdruk? Hoe ga je meten of je op de goede weg zit? Wat ik vooral heb geleerd, is dat de getoonde thema's iets van alle tijden is. Sommige thema's veranderen niet. De ervaringen die we hebben opgehaald heb ik ook grotendeels ervaren. Het was ook bijzonder dat ik als "mede-regisseur" bestempeld werd en dat ik een groot deel van de regie op mij mocht nemen. Zo werd er vaak gevraagd of het "goed" was. Of de emoties voldoende te zien waren en of de sfeer er goed in zat. Wat ik leerzaam vond, is dat ik nu een kijkje achter de schermen kreeg. Ik kreeg goed te zien hoeveel werk er in een training zit en wat er allemaal moet gebeuren. De tegenslagen en de meevallers worden daardoor zo intens, omdat je met zijn allen hard werkt voor een mooi product!

Ik ben trots! Als ik zie hoe gemotiveerd iedereen was tijdens het hele proces kan ik alleen maar zeggen dat het geweldig was om hieraan mee te mogen doen. En dat ik heel benieuwd ben hoe de training ontvangen gaat worden bij andere organisaties. Als ik zie wat we in een jaar voor elkaar gekregen hebben, is het zo onwerkelijk dat de eerste pilot er alweer opzit en de tweede alweer voor de deur staat. Ik raad aan om hieraan mee te doen, of je nu al wat jaren meedraait in de hulpverlening of pas net komt kijken!

Veel learn-plezier!

- Rowena Verstraeten